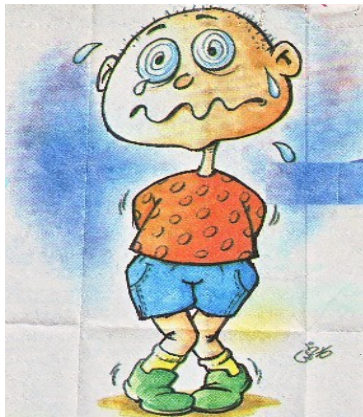

آموزش به بیمار

بی اختیاری مدفوع

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
بیمارستان کودکان دکتر شیخ
واحد آموزش به بیمار

تاریخ تدوین: ۹۳/۱۱

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۵/۱

منبع:

<http://www.nursingconsult.com>

با آرزوی سلامتی برای شما و کودک

عزیزان

در صورت بروز هرگونه مشکل در مراقبت از کودک خود، می‌توانید همه روزه با پرستاران مجرب حاضر در کلینیک خودمراقبتی واقع در درمانگاه بیمارستان دکتر شیخ به صورت حضوری یا از طریق تلفن زیر مشاوره دریافت فرمایید:

تلفن تماس: ۳۷۲۶۹۰۲۱ داخلی ۲۰۲

مراقبت ها

- مسئله مهم این است که برای دوره های بی اختیاری به هیچ وجه نباید کودک را تنبیه کرد. البته بعضی از تغییرات در رژیم غذایی لازم است مثل مصرف غذاهای پرفیبر، مصرف مایعات به اندازه کافی و عدم مصرف غذاهای یبوست زا.
- از مصرف مواد غذایی کافئین دار، پرادویه، غذاهای چرب و میوه هایی مانند سیب، هلو و گلابی پرهیز شود.
- آب و مایعات کافی به کودک داده شود تا اندازه ای که رنگ ادرار وی شفاف یا زرد کم رنگ شود.
- از لباس های زیر کتان و یا نخی استفاده شود.
- بعد از هر نوبت اجابت مزاج ناحیه مقعد با آب تنها شسته شود.
- در مواردی که علت بیماری مشکل عصبی است و عضله حلقوی به علت اختلال عصبی (در بیماریهایی هم چون میلومنگوسل) مشکل دارد می بایست با استفاده از روشهای جدید جراحی تخلیه کامل روده با تنقیه انجام گیرد و کودک ۲ تا ۳ روز اجابت مزاج نخواهد داشت (بی اختیاری نخواهد داشت) و در نتیجه می تواند همانند دیگر کودکان به کارهای روزمره، مدرسه و بازی بپردازد.

این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد مراقبت و درمان از کودک شما است. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده در آن شاهد بهبودی کودکتان باشیم.

بی اختیاری مدفوع چیست؟

بی اختیاری مدفوع به معنی ناتوانی کودک در کنترل مدفوع خود می باشد و مدفوع به صورت غیرارادی از مقعد خارج می شود.

درجات بی اختیاری مدفوع

خفیف: بیمار قادر به نگهداری گاز روده نمی باشد اما کنترل مدفوع دارد.
متوسط: بیمار قادر به نگهداری مدفوع آبکی نیست اما مدفوع سفت را نگه می دارد.
شدید: بیمار حتی قادر به کنترل و نگهداری مدفوع سفت نمی باشد.

علت بیماری

این بیماری به علل مختلف ایجاد می شود، از جمله یبوست، آسیب به اعصاب ناحیه مقعد، اسهال، آسیب عضلات دریچه مقعد می باشد.

تشخیص

ابتدا سؤالاتی از شما راجع به سابقه این بیماری در خانواده پرسیده می شود و معاینه فیزیکی و تستهای تشخیصی انجام می گیرد که شامل:

1. بررسی مقعد از نظر سفتی عضله حلقوی مقعد و توانایی آن برای پاسخ دادن به تحریک ها و بررسی وضعیت راست روده.
2. سونوگرافی مقعد و راست روده (سونوگرافی اندوآنال)
3. پروکتوگرافی که نشان می دهد راست روده چقدر و چگونه می تواند مدفوع را نگه دارد و چقدر مدفوع را خالی می کند.
4. پروکتوسیگموئیدوسکوپی که به پزشک اجازه می دهد تا داخل راست روده را ببیند و مشکلات این قسمت را بررسی کند و علت بی اختیاری را متوجه شود. مثل وجود التهاب یا تومور یا بافت ترمیمی.
5. الکترومیوگرافی مقعد که آسیب های عضلانی به کمک آن تشخیص داده می شود.
6. مانومتري که میزان شل شدن عضله حلقوی مقعد به هنگام پر شدن راست روده را نشان می دهد.

درمان

درمان وابسته به شدت و علت بی اختیاری است که شامل موارد زیر است:

1. تغییرات رژیم غذایی
 2. استفاده از دارو
 3. آموزش اجابت مزاج
 4. در صورتی که علت بیماری، بیماریهایی همچون مگاکولون، تنگی مقعد و زخم های ناحیه مقعد باشد بیماران باید از طریق جراحی تحت درمان قرار گیرند.
- اولین قدم در درمان این مشکل جلوگیری از یجاد یبوست می باشد. کودک باید عادات اجابت مزاج رایباموزد و به نشستن روی توالت ۴ بار در روز هر بار به مدت ۵ دقیقه عادت کند.